

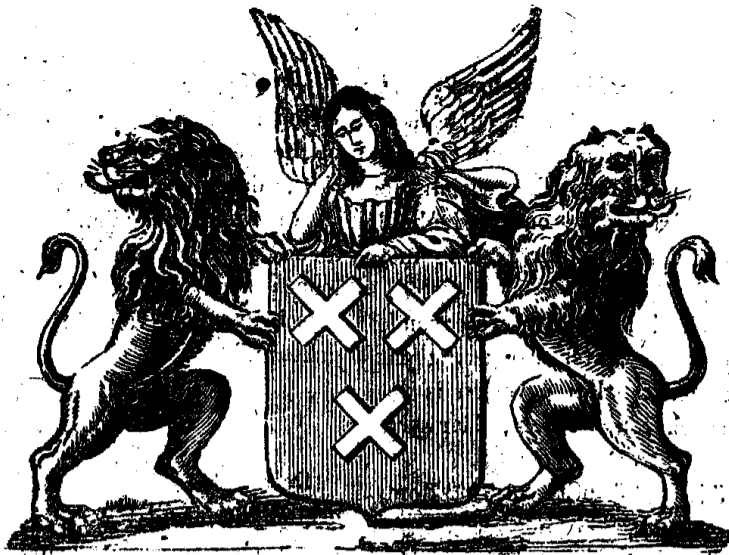

BREDASCHE

COURANT.

DONDERDAG

12 JULIJ.

DE STAATSRAAD, GOUVERNEUR DER PROVINCIE Noordbrabant, maakt bij deze bekend, dat de passage door de *Antwerpsche poort* te *Bergen-op-Zoom*, ten gevolge van te verrigten herstellingen aan de vóór die poort gelegene kapitale vestingbrug, gedurende vier dagen, en wel van den 23. tot en met den 26. dezer maand gestaemd zal moeten worden; zullende gedurende dien tijd, de gemeenschap met de vesting voor voertuigen moeten plaats hebben over het beplante glacis door de *Wouwpoot*; terwijl de voetgangers gebruik zullen kunnen maken van den weg over het getrancheerde kamp, en wijders door de *poterne Bruinvisch*.

's Hertogenbosch, den 5. Julij 1849.

De Staatsraad, Gouverneur voornoemd,
A. J. BORRET.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BRED A, brengen bij deze ter kennis der belanghebbenden, dat door den Arrondissements-Ijker binnen deze Stad, *B. P. Bogaerts*, tegen betaling van het daartoe staande ijkloon, van Donderdag den 12. Julij aanstaande tot Woensdag den 25. daaraanvolgende, in het Ijkkloak op Stads-Erve achter het Stadhuis, dagelijks (uitgenomen Zon- en Feestdagen) van 'smorgens negen ure tot des namiddags vijf ure, zal worden gevaceerd tot de berijking van alle de in den jare 1848 en vroeger goijkte Lengtematen, Inhoudsmaten en Gewigten, alsmede der onderscheidene Tinne-, Blikken- en Houten-Vochtmaten.

Wordende de Ingezetenen aangemaand, om aan hunne verplichtingen ten deze, gedurende gemeld tijdvak, te beantwoorden, onder observatie dat de toegang van gezegd Ijkkloak, niet anders dan langs de Poort van Stads-Erve, uitkomende in de St. Annastraat, zal mogen plaats hebben, en met waarschuwing verder, overeenkomstig art. 14 der Ordonnancie van Hun EdelGrootAchtbaren de Heeren Gedeputeerde Staten, van den 16. Maart 1849, Litt. TT (afdeeling van Policie), dat elk die na den 1. Augustus aanstaande, in den handel Lengte-, Inhouds- en Vochtmaten of Gewigten moogt gebruiken, welke van het meekleken der berijking van dit jaar niet zijn voorzien, zal geacht worden zich van ongeoorloofde Maten en Gewigten te bedienen, en daardoor vervallen in de boeten en poenaltiteiten bij de Wetten, tegen het gebruik van zoodanige Maten en Gewigten vastgesteld. Gelasten voorts een iegelijk voor zoo veel hem aangaat, zich mede overeenkomstig den verderen inhoud van gemelde Ordonnancie te gedragen; zullende door den Commissaris van Policie en zijne Agenten op de naleving der verordeningen, omtrent het Metriek Stelsel van Maten en Gewigten ten stiptste worden gevigileerd.

BREDA, den 9. Julij 1849.

De ROY, vt.

Ter ordonpantie van dezelve,

De Secretaris der Stad,

L. D. G. TEYGHINÉ.

FRANKRIJK.

PARIS, den 8sten Julij.

Na langdurige beraadslagen heeft de Wetgevende Vergadering den 6den het ontwerp-reglement voor de Vergadering met 367 tegen 137 stemmen aangenomen. Heden moest de Vergadering beslissen wegens het vervolgen der heeren *Marc Dufrasse*, *Pflieger* en *Gambon*; zij verleende magtiging tot het vervolgen der beide eersten, maar weigerde die wat den laatstgenoemden betreft. Vervolgens werd beraadslaagd over de wet, waarbij magtiging wordt verleend om het dubbele bevel over de bezetting van Parijs en de nationale garde den generaal *Changarnier* in handen te geven; deze wet werd op het einde der zitting met 332 tegen 148 stemmen goedgekeurd.

Dezer dagen is tot de ontbinding van het leger der Alpen besloten, en tevens bepaald, dat de generaal *Magnan* het bevel zal worden opgedragen over een legerkorps aan den Rijn, waarvan het hoofdkwartier te Colmar gevestigd zal worden: deze divisie moet 10,000 man sterk zijn.

De volgende telegraphische dépêche uit Marseille van den 7den dezer, ten 3. ure des morgens, is eergisteren te Parijs bekend gemaakt:

«De generaal bevelvoerende in de 7de militaire divisie, aan den minister van oorlog.

«Een adjudant van den generaal *Oudinot* is gisteren avond hier aangekomen en vertrekt heden naar Parijs.

«Hij kondigt aan dat het Fransche leger in den loop van den 3den te Rome is binnengerukt.»

Den vorigen dag was te Parijs de volgende dépêche van den admiraal *Tréhouart* uit Civita-Vecchia van den 3den Julij des morgens openbaar gemaakt:

«De chef van den staf des legers meldt ons onder dagteekening van gisteren ten 10 ure des avonds:

«Zoo op het oogenblik bemagtigt men de poorten San Paolo, Borias en

San Pancrazio. Het bastion n°. 9 was reeds in den loop van den dag door onze troepen bezet. Zij zullen voorts die militaire positiën bezetten waarvan de opperbevelhebber voegzaam zal oordeelen zich meester te maken.

«Alles geeft grond om te gelooven dat het leger in Rome zal ontvangen worden op eenen voet, overeenkomende met de bedoelingen en de belangen van Frankrijk.»

Men heeft niet onopgemerkt gelaten het verschil tusschen de bewoordingen van deze dépêche, en die van het in ons vorig nummer medegedeelde bericht des opperbevelhebbers, hetwelk dezelfde feiten aankondigt, maar slechts van het openstellen der genoemde poorten voor de troepen spreekt, terwijl dat van den admiraal *Tréhouart* gewaagt van het vermeesteren dier poorten en het bemagtigen van bastion n°. 9; waaruit sommigen willen opmaken, dat de onderhandelingen wegens de overgave niet tot het gewenschte einde geleid hebben, en er een nieuwe storm noodzakelijk geworden is, ten gevolge waarvan de Franschen met geweld in Rome zouden zijn binnengedrongen, iets waaromtrent de dépêche uit Marseille geen licht verspreidt. Men zag daarom met verlangen de aankomst der meer omstandige, door den adjudant des generaals *Oudinot* medegebragte berichten te gemoet, te meer daar bijzondere brieven uit Toulon van den 3den dezer gewag maken van een hevig gevecht, dat den 1sten in de straten van Rome geleverd werd. «De stoomboot *l'Infernal* — zegt dit schrijven, hetwelk door het *Journal des Débats* wordt medegedeeld, — is zoo even met gekwetsten en dépêches van den generaal *Oudinot* op onze reede aangekomen, na gisteren voormiddag Civita-Vecchia te hebben verlaten. Men had toen aldaar door een koerier de tijding ontvangen, dat onze troepen, na de voornaamste positiën te hebben vermeesterd die het op den linker oever van den Tiber gelegen gedeelte van Rome beheerschen, in de straten zijn doorgedrongen, alwaar een vreeselijk gevecht plaats had. Zij hebben verscheiden stukken geschut veroverd en een groot aantal gevangenen gemaakt; aan beide zijden was een eenzijdig wapenschoring gevraagd, maar bij het vertrek van den *Infernal* scheen de strijd nog voort te duren.»

— De regering heeft eindelijk het officiële rapport van den generaal *Oudinot* openbaar gemaakt, hetwelk de bijzonderheden behelst van den storm die op den 30sten Junij plaats gehad en tot het voorstellen eener capitulatie van den kant der belegerden geleid heeft. Daaruit blijkt dat het gevecht zeer hevig is geweest en veel bloeds gekost heeft, hoofdzakelijk echter aan de zijde der Romeinen, die meer dan 400 dooden verloren hebben; terwijl het verlies der Franschen slechts 9 dooden en 118 gekwetsten bedroeg.

Eene telegraphische dépêche van den generaal kommandant der 7de militaire divisie, gedagteekend uit Marseille van den 7den; behelst nog het volgende:

«De adjudant des generaals *Oudinot* heeft mij gezegd dat *Garribaldi* in den morgen van den 3den met 5 of 6000 man uit Rome getrokken is, en zoo men meende den weg naar Terracina had ingeslagen.

«De 1ste divisie der expeditionnaire afdeeling is den 4den vertrokken om hem te vervolgen.»

Van den 9den.

In de zitting der wetgevende kamer is heden eene nieuwe telegraphische dépêche uit Rome van den 5den Julij medegedeeld van dezen inhoud:

«Na den intogt der Fransche troepen te Rome, heb ik alle maatregelen genomen om de orde en de veiligheid te verzekeren. Ik heb den generaal *Rostolan* tot gouverneur en den generaal *Sauvan* tot plaatskommandant benoemd.

«Het fort San Angelo is heden morgen ten zeven ure in handen onzer troepen gesteld.»

Door de heeren *Benoist*, *Chapot* en *Daru* werd voorgesteld dat de nationale vergadering dankbetuigingen stemde aan de dappere krijgslieden, zoo te land als te water en hunne hoorden, die de pligten van den oorlog met die van de menscheijkheid hadden weten overteek te brengen. De linker zijde verklaarde, bij monde van den heer *Cantagnot*, dat zij gaarne hulde deed aan de dappere krijgslieden, maar daar de bedoelde stemming eene staatkundige beteekenis had, en zij tegen de expeditie zelve was geweest, zij zich aan de stemming onttrok. Het getal leden alsnu ongenoegzaam zijnde had het voorstel geen vinder gevolg.

In deze zitting is een ontwerp aangenomen om het traktement te regelen van den generaal *Changarnier* als opperbevelhebber der nationale garde. Voorts is behandeld een voorstel door den heer *Melin* gedaan, strekkende om eene commissie van dertig leden te benoemen die belast zou zijn met de wetten te regelen noemens den openbaren bijstand aan de burgers te verleenen, overeenkomstig Art. 13 der constitutie. Nadat de heer *Victor Hugo*

het woord gevoerd en, schoon hij voor het voorstel stemde, opgemerkt had, dat er nog eene andere wijze was om de orde te herstellen, dan door middel van beteugeling, namelijk door 's volks kwalen en ellende zooveel mogelijk weg te nemen en daardoor de gronden die voor het socialisme mogelijk konden pleiten, weg te nemen, welke reden de ontevredenheid der meerderheid gaande maakte, is het voorstel van den heer *Melum*, met eenparigheid aangenomen.

— Gisteren zijn de verkiezingen voor een elftal leden der wetgevende vergadering begonnen. De belangstelling is ditmaal echter zoo gering dat men nauwelijks iets van de stemuitbrenging merkt. Het gevoelen is dat de kandidaten van de partij der orde zullen gekozen worden, daar vele democraten en socialisten zich onthouden.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 54,50; 5 pCt. 88,70; Rom. Leening 75.

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 8sten Julij.

Na dat men sedert geruimen tijd aangaande de krijgsverrigtingen in Jutland niets van belang vernomen had, brengen de Hamburger bladen thans het bericht van een belangrijk voordeel dat de Denen aldaar behaald hebben. In den morgen van den 6den dezer hebben de Denen, die uit Fünen naar Fridericia overgestoken waren, en wier sterkte op 20,000 man geschat wordt, eenen uitval uit die vesting gedaan, de voorposten teruggedrongen, de door de belegeraars opgeworpen schansen vermeersterd, hun zwaar geschut weggenomen of onbruikbaar gemaakt, en de Sleeswijk-Holsteinsche troepen genoodzaakt, om met een zeer aanzienlijk verlies tot Kolding en Veile terug te trekken. Een der in Hamburg ontvangen berichten voegt er echter bij, dat het later aan de Sleeswijk-Holsteinsche troepen gelukt zoude zijn de Denen tot binnen de wallen van Fridericia terug te slaan.

— De *Karlsruher Zeitung* deelt een uit het Pruisische hoofdkwartier te Offenburg van den 4den gedagteekend officieel overzicht der jongste krijgsverrigtingen mede, waarvan het slot aldus luidt:

«Een voor onze wapenen, zoowel als voor de opstandelingen hoogst belangrijk resultaat was met den overgang over de Murg en de gevolgen daarvan verkregen geworden. Doch zulks door den vijand als zoodanig erkend wordt, blijkt daaruit, dat zijne strijdkrachten zich van zelf ontbinden; en hoewel sommige afdeelingen nog onder den een of anderen vorm bijeen blijven, stemmen alle berichten toch daaromtrent overeen dat van de massa geen tegenstand meer te wachten is. De gepreste manschappen keeren naar hunne haardsteden terug; de Badensche soldaten verlaten in groote getale, hetzij uit overtuiging, hetzij uit vrees, de vanen van den opstand, de hoofdaanvoerders zijn ontvlugt, en in de omstreken van Freiburg en in de overige gedeelten des lands, die reeds in het vorige jaar de gevolgen van den opstand ondervonden hebben, begint men zich te vereenigen om aan de oproerlingen krachtadigen tegenstand te bieden.

«Het voornaamste gedeelte der taak van het operatie-leger schijnt alzoovervuld te zijn. Dat Rastatt nog niet ingenomen is heeft de verdere verrigtingen van het leger nog niet kunnen belemmeren, hetwelk zonder tegenstand te ontmoeten tot Lahr is doorgedrongen. Binnen kort zullen de brave troepen aan de grenzen van Zwitserland eenige rust kunnen genieten, en dan zal ook de meer verwijderde toeschouwer een juist oordeel kunnen vellen over de waarde van het vijandelijke leger, hetwelk even snel uiteengejaagd is, als het met schandelijk verkregen geldmiddelen bijeengebragt was om voor den zoo schromelijk misbruikten naam van het eenige Duitse vaderland te strijden. Dat enkele benden zulks ook in het vervolg nog beproeven zullen is te verwachten, en bij het treffen der militaire beschikkingen zal men op zulk eenen oorlog tegen rooverbenden bijzonder bedacht zijn.»

— Volgens berichten uit Karlsruhe van den 8sten dezer, was den vorigen avond met het beschieten van Rastatt een begin gemaakt. Men had aanvankelijk slechts bommen in de stad geworpen en hoopte de bezetting daardoor tot de overgave te zullen noodzaken, daar men ongaarne de eerst onlangs aangelegde wallen dezer bondsvesting zoude beschadigen door het zware geschut tegen dezelve te bezigen. Alle berichten uit Rastatt komen overigens voortdurend daaromtrent overeen, dat een groot deel der bezetting en de ingezetenen de vesting gaarne zouden willen overgeven, doch dat zij door de artillerie daarin verhinderd worden, en dat men bij een langeren duur van het beleg bloedige tooneelen tusschen die verschillende partijen te wachten heeft.

— Z. M. de Keizer van Oostenrijk is den 5den dezer van het oorlogstoonel in Hongarije te Weenen teruggekeerd.

De *Wiener Zeitung* van dien dag bevat een breedvoerig verslag nopens een hevig gevecht, hetwelk den 2den Julij tusschen den linker vleugel van het Oostenrijksche leger onder den veldtuigmeester *Haynau* en de Hongaarsche hoofdmagt in de omstreken van Komorn is voorgevallen, en waarin de Oostenrijksche troepen wel het slagveld behouden, maar geene beslissende overwinning behaald hebben, zijnde de vijand achter zijne verschansingen teruggetrokken, werwaarts hij niet vervolgd kon worden.

Uit het Russische hoofdkwartier te Forro had men te Weenen berichten van 30 Junij ontvangen, volgens welke eene afdeeling van het Russische leger Tokai vermeersterd en zich eenen overtocht over de Theiss gebaad had, en naar Debreczin in aantocht was, hetwelk men binnen weinig dagen hoopte te vermeersteren.

— De bestorming van Raab op den 28sten Junij, waarbij nagenoeg tachtigduizend Russen en Oostenrijkers in het gevecht waren, heeft zeer veel bloed gekost, en die van Komorn, hetwelk, op bevel des Keizers van Rusland, insgelijks tot elken prijs met storm moest worden ingenomen, zal geene mindere offers kosten, of welligt reeds gekost hebben.

— Weener bladen behelzen het volgende bericht uit Triest van 4 Julij: «Nog nooit heeft men van kant van Venetie een zoo vreeselijk schutgevaarte vernomen, als in den afgelopen nacht. Uit Mestre heeft men bericht, dat ten gevolge van een jongstleden Zaterdag ontvangen bevel, de storm tegen de vijandelijke verschansingen op de brug van de ijzerbaan dien dag geen plaats heeft gehad. Vermoedelijk is dezelve in den afgelopen nacht ondernomen. Het gebulder van het geschut werd bijna zonder tusschenpoozen van 11 ure gisteren avond tot heden morgen ten 5 ure gehoord.»

E N G E L A N D.

LONDEN, den 8sten Julij.

De openbare inkomsten des Rijks hebben gedurende het den 5den dezer geëindigd kwartaal 468,546 ponden sterling minder opgeleverd dan gedurende dezelfde drie maanden des vorigen jaars, terwijl over het geheele jaar eene vermeerdering van 726,482 ponden sterling bestaat. De mindere opbrengst over de drie maanden is vooral in de hoofdstukken in- en uitgaande regten en accijnsen aanzienlijk. De bladen der Behoudende Partij blijven de schuld hiervan op het stelsel van vrijen handel werpen, en de treurigste gevolgen uit het volhouden van dat stelsel voorspellen.

— Lord *Brougham* uitte eergisteren in het Hoogerhuis zijn voornemen om eerstdaags eene motie ten opzichte der Fransche interventie in Italië te doen. Het dien dag en gisteren in dat Huis verrigte is van weinig algemeen belang.

In antwoord op eene vraag van den heer *Hume*, zeide lord *J. Russell*, dat de tusschenkomst des Keizers van Rusland in de Oostenrijksche en Hongaarsche zaken, zoo ver hem bekend was, geen inbreuk op het Weenertractaat maakte, noch dat, zijns wetens, Rusland eenige uitbreiding van grondgebied tot loon van zijnen bijstand aan Oostenrijk verlangen zou.

Het vroeger gedaan voorstel om een bepaald onderzoek naar den toestand der Natie in te stellen, is, na eenige woordenwisselingen, met 296 tegen 156 stemmen verworpen.

N E D E R L A N D E N.

BREDA, den 11den Julij.

11. Maandag middag werd door het Hand-Boogschuttersgezelschap *Vriendenkring*, gevestigd alhier, het Koningschot gedaan. Reeds vroeg wapperde op de plaats des wedstrijs de nationale vlag en waren de doelen zeer schoon versierd. Buiten en behalve de behaalde Medailles en Eereteekenen der schutters gaven de onlangs op het Loo behaalde Eersten en Tweeden Prijs een sierlijk gezigt hetwelk vele ingezetenen naar de doelen had uitgelokt.

Om zes uren begon de wedstrijd voor ieder schutter, waren dertig schoten bepaald, en bleek het ten slotte dat den Heer *P. J. Verbist*, die om Koning der gilde te wezen, met den Heer *A. van Glabbeek*, sterk te strijden had: en die waardigheid eindelijk met 403 punten verkreeg, terwijl laatstgenoemde 102 punten behaalde.

Na afloop des wedstrijs begaven zich de werkende en honoraire leden in hunne gewone vergaderzaal, alwaar de Schutters-Koning als zoodanig begroet, een glas aan de vriendschap toegewijd en in geene deelen de Vorstelijke familie vergeten werd.

Vriendschap en orde hebben tot het einde toe op den voorgrond gestaan, waardoor zich dat gezelschap steeds heeft gekenschetst.

Gisteren heeft de Tweede Kamer der Staten-Generaal hare werkzaamheden hervat. Bij de Kamer zijn twee wets-ontwerpen ingekomen, het eene tot aanvulling van het Iste hoofdstuk der staatsbegroting voor 1849, in verband met art. 31 der Grondwet, handelende van het jaarlijksch inkomen der Koningin-Weduwe. Bij het ontwerp wordt voorgesteld dat hoofdstuk I met een eenig artikel te vermeerderen, houdende: «Inkomen van de Koningin Weduwe . . . memorie. Volgens het gevoelen der regering kan deze post voor memorie worden uitgetrokken, omdat de gelden daarvoor benodigd, door overschrijving uit de afdeeling: *Inkomen van den Prins van Oranje* ruimschoots zullen gevonden worden. Het ander ontwerp strekt tot overbrenging eener som voor den weg van Utrecht naar 's Hertogenbosch van de begroting van 1848 op die van 1849. — De door het het nieuw benoemde lid uit Limburg, den heer *Lambrechts*, ingezonden geloofsbriefven zijn in handen gesteld van eene commissie, bestaande uit de heeren *Thorbecke*, *Poortman* en *van Voorst*, met uitnodiging om over die stukken in de eerstvolgende vergadering verslag uit te brengen. Door de respectieve commissiën van rapporteurs is verslag uitgebragt: 1°. over het ontwerp van wet betrekkelijk de *Pharmacopoea Neerlandica* en 2°. over die ontrent de heffing van provinciale opcenten in Noordbrabant. De beraadslaging over die wetten is bepaald op Zaterdag den 14den Julij.

Na de trekking der afdeelingen voor de maanden Julij en Augustus, zijn door die afdeelingen respectivelijk verkozen:

tot hare voorzitters de heeren: *Nedermeijer van Rosenthal*, *de Man*, *van Naamen*, *Thorbecke* en *Albarda*;

tot hare tweede voorzitters de heeren: *Backer*, *Duijmaer van Twist*, *Smit*, *van Zijl* en *Nyvelt* en *Fokker*, en

tot leden der commissie voor de verzoekschriften (welke commissie volgens het nieuwe Reglement van Orde elke twee maanden vernieuwd wordt) de heeren: *Wijnaendts*, *Heemskerk*, *van der Linden*, *van Heiden*, *Reinestein* en *Borret*.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 4den Julij 1849, n°. 58, is benoemd tot notaris te Tilburg *H. R. A. Wenning*, kandidaat-notaris te Breda; terwijl aan *C. Woldringh*, notaris te Erp, is vergund zijne standplaats als zoodanig van daar naar Veghel over te brengen, en is wijders bepaald dat het notariaat te Erp onvervuld zal blijven.

— Bij besluit van den 7den Julij jl., n°. 51, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, ter vervulling van de door aftreding opengevallen plaatsen van schoolopziener in de volgende districten van het hertogdom Limburg, bij continuatie als zoodanig te benoemen: voor het eerste district den heer *J. Schmalhausen*; voor het tweede district den heer *F. van der Ven*; voor het vierde district den heer *F. L. Lemmens*; voor het zesde district den heer *E. F. H. Beerenbroek*; voor het zevende district den heer *P. A. Canoy*; voor het achtste district den heer *J. H. Sengers*.

— Bij Koninklijk besluit van den 7den Julij 1849, n°. 47, is aan den heer *G. W. F. baron van Fridagh*, op zijn verzoek, een eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van hoofd-inspecteur van 's Rijks directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, speciaal belast met de linie-dienst; zijnde voorts bij hetzelfde besluit de voormelde betrekking van hoofd-inspecteur gesupprimeerd.

— Bij Koninklijk besluit van den 7den Julij 1849, n°. 48, is benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Hulst, en van de in- en uitgaande regten en accijnsen te Kauter, de heer *J. C. de Potter*, thans controleur van 's Rijks belastingen.

— De Provinciale Staten van Limburg zijn den 5den overgegaan tot het opmaken eener lijst van drie kandidaten, voor de betrekking van raadsheer in het provinciaal gerechtshof van Limburg, opengevallen door het overlijden van *Mr. J. J. Batta*. Na onderscheidene stemmingen, zijn als zoodanig geproclameerd de heeren *Mrs. J. Jessé*, regter in de arrondissements-regtbank te Maastricht; *Max van Aken*, kantonregter te Heerlen en baron *van Oldeneel tot Oldenzeel*, regter in de arrondissements-regtbank te Roermond.

— Men verneemt, dat thans bij het ministerie van binnenlandsche zaken in bewerking is een ontwerp van wet, ten aanzien der inkwartieringen, waardoor zal worden voldaan aan eene sedert lang bestaande behoefte.

— Den 9den heeft aan het ministerie van Binnenlandsche Zaken de aanbesteding plaats gehad van het uitbaggeren en wegruimen van ontdiepten, door bezinking van slibstoffen, ontstaan in de ringvaart bij het Spaarne te Halfweg, en bij het Nieuwe Meer, voor de droogmaking van het Haarlemmermeer, welk werk is aangenomen door den heer *van Dijk*, te Haarlem, voor de som van f 2700.

— Z. M. de Koning is voornemens de stad Rotterdam op den 17den en 18den met een bezoek te vereeren, en de feesten bij te wonen die aldaar door de Yachtclub zullen worden gegeven. Ook zal de Koning de stad Delft bezoeken, ten einde aldaar de tentoonstelling van voortbrengselen van nationale nijverheid, die aldaar thans geopend is, te bezigtigen.

— De Commissie voor de tentoonstelling van voortbrengselen van Nijverheid voor de provinciën Zuid- en Noordholland, heeft ter kennis van het publiek gebracht, dat de tentoonstelling in de gebouwen van de Koninklijke Akademie te Delft is geopend van af den 7den tot den 31sten Julij, van des morgens 10 tot des avonds 7 ure, en des Zondags van des middags 12 tot des avonds 8 ure.

— In de residentie is aangekomen sir *Robert Peel*, reizende onder den naam van sir *Englisch*, met gevolg.

— Dezer dagen is te Enkhuizen overleden eene ongetrouwde dame, mejufvrouw *de Vries*, die bij haar leven voor weldadige inrigtingen en voor de armen-altijd eene milde hand geopend had. Bij haren uitersten wil heeft zij aan liefdadige gestichten en aan de kerken harer woonplaats, benevens aan andere nuttige inrigtingen, aanzienlijke legaten nagelaten, ten gezamenlijken bedragen van f 256,000.

— Uit Zierikzee meldt men van den 6den dezer:

«Eergisteren morgen ten 3 ure is op den Banjaard totaal verongelukt het schip *Olivier van Noort*, kapitein *J. W. Verberne*, van Batavia bestemd naar Rotterdam. De equipage is dien dag behouden met de barkas te Brouwershaven gearriveerd. Van schip en lading zal waarschijnlijk niets geborgen kunnen worden; hetzelfde zit geheel onder water.»

— Dezer dagen werd gemeld, dat men te Parijs midden op den dag eene komeet had waargenomen, hetwelk daar in geene geringe mate de nieuwsgierigheid had gaande gemaakt. De *Amsterdamsche Courant* zegt daaromtrent: «Dit vreemde verschijnsel is intusschen niets ongewoons: de planeet *Venus* bevindt zich als morgenster eenige uren vóór de opkomst der zon aan den hemel en gaat dus bij dag door het zuiden. De meer heldere dampkring in Frankrijk, dan hier, is de oorzaak dat men haar daar met het bloote oog zag en moeilijk hier door het ongewapend oog kon waarnemen; met een goeden kijker gaat dat zeer gemakkelijk.»

— Tusschen den 2den en 6den Julij is uit eene kist staande in de woning van *Anna van Tichstén*, weduwe van *Cornelis van Oeselen* te Steenberg, ontvreemd: een gouden ketting met knoop, schijfhaak, oog en gouden kruis, een gouden trouwring met letters, welke letters men echter niet kan opgeven, doch welken ring men waardeerd op zeventig guldens; alsmede een Rijksdaalder Nederlandsche munt. De eigenaresse was meermalen gewoon haren woning te verlaten zonder dezelve te sluiten, ook kon zij niet bepalen of de kast, waaruit de diefstal is geschied, al of niet gesloten was. Nadat hiervan aan de Politie aangifte, en door deze onderzoek was gedaan, is in den namiddag van den 7den Julij iemand gekomen in de woning van de weduwe *van Oeselen*, terwijl deze op den zolder was. De weduwe beneden gekomen zijnde, was die persoon verdwenen, doch stond de doos met de ontvreemde gouden voorwerpen achter den trap op een plankje, de ontvreemde Rijksdaalder alleen ontbreekt nog.

In den nacht van den 6den op den 7den Julij is er poging gedaan tot inbraak, in den kelder der woning van *Elisabeth van Chaam*, op den Bremberg onder Etten. Ter hoogte van den kelder heeft men in den muur, welke vier steenen dik was, ongeveer ter halve dikte van dezelve een gat gebroken van negen palmen hoog en vier en een halve palm breed.

Waarschijnlijk zijn de dieven, door het vallen van het kelderluik afgeschrikt. — Een hunner heeft zijn mes achtergelaten.

In dien zelfden nacht zijn zeven jonge kippen, waarvan zes witte en eene zwarte ontvreemd, uit de stal van *Johanna van Beek*, landbouweresse, op den Bremberg onder Etten.

Den 6den Julij zijn te Breda gevankelijk binnen gebracht:

Christiaan Poppeliers, winkelier, wonende te Oosterhout, verdacht van drie onderscheidene gequalificeerde diefstallen.

Philips Koperberg, koopman te Breda, verdacht van eene gelijkboortige bedriegelijke oplichting als den 18den Junij werd gepleegd ten nadeele van *Adrianus Martens*, bouwman op het gehucht Strijbeek, gemeente Ginneken, vermeld in de *Bredasche Courant* van den 28sten Junij, n°. 51.

Den 7den Julij wordt alhier gevankelijk van Venlo, waar hij was aangehouden, binnen gebracht *Samuel de Roos*, beschuldigd van bedriegelijke oplichting te Zevenbergen gepleegd.

Den 7den Julij heeft *Johanna Uijens*, oud 35 jaren, ongehuwde dochter wonende te Baarle Nassau, zich zelven verhangen. Sedert geruimen tijd was deze ongelukkige lijdende aan zinsverbijstering.

Uittrekfel uit het VERSLAG nopens den staat der Provincie Noord-Brabant, voorgekomen bij den Staatsraad Gouverneur en de Gedeputeerde Staten der Provincie, sedert Julij 1848 tot Julij 1849. (Vervolg van ons vorig Nummer).

Gestichten voor Krankzinnigen.

Bij Koninklijk besluit van den 6den September 1848, (*Staatsblad* n°. 55), is verklaard geworden, dat het zinnelooshuis te 's Hertogenbosch behoort tot de geneeskundige gestichten, bedoeld bij de wet van den 29sten Mei 1841, (*Staatsblad* n°. 20.).

De opnemingen in de gestichten voor krankzinnigen, bij de genoemde wet voorgeschreven en in het afgelopen jaar bewerkstelligd, gaven steeds stof tot gunstige berigten.

Broodzetting en Maalloon.

Het door ons ingesteld onderzoek, omtrent het gewigt en de hoedanigheid van de rogge van den oogst van 1848, het blijk geleverd hebbende dat dezelve gelijke uitkomsten daarstelde als die van den oogst van 1847, zoo hebben wij in het afgelopen jaar geene proefbakkingen doen bewerkstelligen, en is in den vroeger vastgestelden eersten grondslag der broodzetting dan ook geene verandering gekomen.

De bij Koninklijk besluit van den 15den April 1843 gegeven voorschriften, omtrent den zettingsprijs en het verkoopen van het brood, worden in al de Steden en Gemeenten dezer Provincie met nauwkeurigheid opgevolgd.

In slechts enkele Gemeenten zijn, bij het driemaandelijksch onderzoek, bij de bakkers en broodverkoopers naar het gewigt en de hoedanigheid van het brood, overtredingen geconstateerd, die overeenkomstig de vastgestelde reglementen door de Regtbanken zijn gecorrigeerd geworden.

De zetting van het brood geschiedt allerwege met orde en regelmatigheid, overeenkomstig de vastgestelde grondslagen. Met genoegen hebben wij op te merken dat dienaangaande, in den loop van 1847 en 1848, geene klagen bij ons zijn ingekomen.

De prijzen van het brood zijn bij voortduring zeer laag, hetgeen, vooral bij den hoogen prijs der aardappelen, eenen gunstigen invloed op de arbeidzame klasse van ingezetenen uitoefent.

Cultuur van woeste gronden.

Gedurende het jaar 1848, zijn bij het Gewestelijk Bestuur ingekomen 679 stuks aangiften wegens landontginningen, opgemaakt overeenkomstig de wet van 6. Junij 1840, (*Staatsblad* n°. 47).

Het aantal der ingekomen aangiften van 1840 tot en met 1847 bedroeg 3874, en is alzoo op 31 December 1848 geklommen tot 4550 stuks.

Van de aangiften in 1848 zijn 333 eerste en 346 stuks tweede.

De inhoudsgrootte der ontgonnen gronden, aan welker eigenaren, volgens de aangehaalde wet vrijdom van verhooging van grondlasten is toegestaan, bedraagt thans 3,659 bunders, 3 roeden en 67 ellen, te weten aan gronden aangelegd:

	B.	R.	E.
tot Bouwland	633	66	93
« Vijver	»	99	90
« Weiland	695	74	75
« Hooiland	23	47	42
« Boomgaard	»	44	45
« Dennenbosch	1994	77	63
« Hakhout	237	28	»
« Tuin	4	01	80
« Uitweg	3	12	19
« Oppervlakte van gebouwen	8	06	64
« Opgaande boomen (dreef)	60	44	26
<i>Te zamen.</i>	3659	03	67

In 1847 zijn ontgonnen 942 bunders 9 roeden 90 ellen; in 1848 4,520 bunders 36 roeden 31 ellen.

Middelen van vervoer.

Stoombooten.

Ten gevolge van het uitgebragt rapport, wegens het resultaat hetwelk de bij ons vorig verslag bedoelde proefnemingen had opgeleverd, is door Zijne Excellentie den heere Minister van Binnenlandsche Zaken, bij resolutie van den 17den October 1848, n°. 149, 6° afdeling, lett. A. en B., zoo wel aan de heeren *Aart Vos Gz.*, c. s., als aan de heeren *M. W.*

makers, c. s. concessie voorloopig voor een jaar verleend, voor eene dagelijksche dienst met schroef-stoombooten op de Zuid-Willemsvaart, tusschen 's Hertogenbosch en Maastricht; zijnde vervolgens door gezegde belanghebbenden, in vereeniging, eene zoodanige dienst voorloopig in werking gebragt geworden, volgens een door genoemden Minister goedgekeurd tarief, in afwachting dat het voor die dienst te arresteren reglement en tarief, waarover de deliberatien nog aanhangig zijn, finaal zullen kunnen worden goedgekeurd.

Bij resolutie van genoemden Minister werd op voorstel van onze-Ambtgenooten in Zuid-Holland, de stoombootdienst van de Heusdensche stoombootmaatschappij tusschen Heusden en Rotterdam, gedurende den tijd van veertien dagen geschorst, dewijl die maatschappij, in weerwil van de herhaaldelijk aan haar gedane waarschuwingen, zoude hebben blijven voortgaan met hare vrachtlouen eigendunkelijk te verminderen; doch is die schorsing, vóór dat dezelve was ingegaan, weder ingetrokken geworden, uit aanmerking dat het uit later overgelegde stukken en ontvangen berichten was gebleken, dat de daadzaken waarop de schorsing bij die resolutie was uitgesproken, onjuist waren opgegeven.

De concessien in 1847 en 1848 verleend aan *H. J. Kuypers* te 's Hertogenbosch, voor eene stoomsleepdienst tusschen die stad en Rotterdam; aan *A. F. Contze* te Rotterdam, tot het aanleggen van eene stoombootdienst van die stad, langs Grave naar Roermond, visa versa; aan *G. C. Rombouts* te Nijmegen, (firma *J. van der Heyden* en *Rombouts*) tot het daarstellen eener stoombootdienst langs Waal en Rijn, tusschen Nijmegen en Arnhem, en langs Waal en Maas, tusschen Nijmegen en 's Hertogenbosch, niet binnen den bepaalden tijd in werking gebragt zijnde, zijn die concessien ingetrokken.

In de voor de stoombootdienst tusschen Geertruidenberg en Rotterdam bepaalde uren van vertrek, is eene verandering gebragt, voor-zoo veel het vertrek der boot gedurende de wintermaanden van Rotterdam, Dordrecht en Werkendam betreft.

Ook is het verzoek van de ondernemers van de stoombootdienst tusschen Heusden en Rotterdam, om verandering van het uur van vertrek, gedurende de zomermaanden, hunner boot van Rotterdam, ingewilligd geworden.

Ten gevolge van de plaats gehad hebbende vereeniging der beide stoombootdiensten tusschen de Steden 's Hertogenbosch en Rotterdam en tusschen eerstgemelde Stad en Schiedam, zijn de tegen een derzelve bestaande klagten, over het eigendunkelijk verminderen der vrachtlouen, komen te vervallen.

(Het vervolg hierna.)

PROGRAMMA.

De PROVINCIALE COMMISSIE van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt in Noord-Holland, residerende te Amsterdam, heeft op de prijsvraag, door haar, den 19den Augustus 1847 uitgeschreven en luidende:

«Gelijk in enkele verborgene ziekten bij het Rundvee uit de gesteldheid van de huid, van het haar, uit den stand en het voorkomen der oogen, uit de ademhaling en wat dies meer zij, de aard der ziekte wordt afgeleid, zijn er alzoo ook geene eigendommelijke teekens, welke reeds in den aanvang het opkomen der Longziekte bij de Runderen aanduiden? Zoo ja; waarin bestaan dezelve?»

«Hoevele weken of maanden vóór de algemeen bekende verschijnselen van de geheel ontwikkelde ziekte, beginnen de bedoelde teekens zich te openbaren?»

«Kunnen de percussie en auscultatie in alle tijdperken der ziekte geacht worden nuttig te zijn ter aanwijzing van haar bestaan?»

«Welke zijn de middelen, waarvan men, in dien aanvangenden staat der ziekte, met vrucht gebruik kan maken, ter stuiting van haren voortgang?»

Slechts één antwoord ontvangen, onder de zinspreuk:

De gezondheidstoestand van het vee heeft eene onschatbare waarde voor de Maatschappij en den Staat.

Het is uit eene nauwkeurige beschouwing van die verhandeling aan de PROVINCIALE COMMISSIE gebleken, dat de schrijver, hoewel veel arbeid aan hare samenstelling besteed hebbende, niet geslaagd is in de behoorlijke uiteenzetting en voegzame beantwoording van de belangrijke punten der vraag, en alzoo op den uitgelooften prijs geene aanspraak maken kan.

Zij heeft dien ten gevolge het naambriefje ongeopend gelaten en verbrand.

Het groot gewigt des onderwerps in aanmerking nemende, heeft de COMMISSIE gemeend, dezelfde vraag andermaal te moeten uitschrijven, met aanbod eener belooning van vijf HONDERD GULDEN, voor een voldoende antwoord op dezelve, onder voorwaarde, dat de verhandeling bekreund of niet bekreund, haar uitsluitend eigendom blijve; dat zij door eene vreemde hand, met eene Latijnsche letter, duidelijk, in het Nederduitsch, Fransch of Hoogduitsch geschreven en voorzien zij van een gezegeld briefje, dat, den naam en de woonplaats des schrijvers bevattende, tevens de Zinspreuk der Verhandeling ten opschrift moet voeren, en vóór den laatsten December des jaars 1850 vrachtvrij worden gezonden aan den Staatsraad G. VROLIK, voorzitter der voornoemde Commissie.

Amsterdam,
30. April 1849.

M. W. LUBER,
Secretaris.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 9 Julij.

TARWE was heden prijshoudend met goeden handel; verkocht in Estr.: 131 Rijn / 260. In Cons.: 130 R puike N. wibonts Poolische / 345; 132 R O. Nordet / 285; 130, 132 R N. Gelders. / 265, 273; 125 R dito / 252; 127, 131 R Cubana / 250, 262; 128, 131 R Munst. / 259, 268.

In ROGGE was heden belangrijken handel, de Gedroogde tot vorige, de Ongeed. tot iets hoogere prijzen; verkocht: 121 R Odessa / 145; 122 R Oude Pruis. / 154, 155; 115 R Kolonie / 120; 114, 115, 116 R Gedroogde / 125, 128, 130; 116, 117 R dito / 132, 134.

GERST prijshoudend: 100 R Noord-Holl. Winter / 112 aan den molen. HAVER zonder handel. BOEKWEIT in één doen: 122 R N. Nijkerk. / 175; 119 R N. Oostvr. / 144. KOOLZAAD: op 9 Vat, in April 65 P. vl.; Julij 62 $\frac{1}{2}$ P. vl.; Sept., Oct. en Nov. 63 P. vl. LIJNZAAD één doen: 106, 107 R Koningsb. / 230; 111, 112 R Morch. / 260. RAAPOLIE: op 6/w. / 41; Vlieg. / 40; in Mei eerstk. / 38 $\frac{1}{4}$ à $\frac{1}{8}$ Sept. / 37 $\frac{1}{4}$; Oct. en Nov. / 37 $\frac{1}{4}$ à $\frac{3}{4}$; Dec. / 37 $\frac{1}{4}$. LIJNOLIE: op 6/w. / 28 $\frac{3}{4}$; Vlieg. / 27 $\frac{3}{4}$. HENNEPOLIE: op 6/w. / 40. RAAPKOEKEN / 56 à 60. — LIJNKOEKEN / 8 à 10.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA.

VAN DEN 10. JULIJ 1849.

Het Nederl. Midde Tarwe.	van f 8,39 tot f 8,50
Het dito dito Rogge	4,75 " 5,25
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	0,00 " 0,00
Het dito dito Boekweit	0,00 " 0,00
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.	0,16
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.	0,16
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.	0,25
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.	0,25
Een Nederl. pond Tarwe-meel	0,32
Een dito pond grof Tarwe-meel	0,16
Een dito pond Boter	0,61
Zand-Aagclappelen (Vat of Mudda)	f 2,00 tot f 2,20
Het 1000 Eiken Telhout	2,60
Het 1000 Doof Hout	2,00
De kar Spaanders	2,80
De Struiken	2,80
De 100 Rutsaard	3,50

TWEE HONDERD ACHTSTE STAATS-LOTERIJ.

VIERDE KLASSE.

1° Trekking N°. 18967, f 25,000; N°. 15365, f 5000; N°. 8103, 4441, 7607, 13586, 16742, 12828, 7332, ieder f 1000.
2° — N°. 11942, f 1250; N°. 5135, f 1000.

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van gisteren (10 Julij) was de fondsnoring: Ned. 2 $\frac{1}{2}$ pCt. 81 $\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{7}{16}$; 3 pCt. 89 $\frac{3}{4}$; 4 pCt. 79, $\frac{1}{4}$; O. Ind. Leening 4 pCt. 78 $\frac{1}{4}$; Amort.-Syndik. 3 $\frac{1}{2}$ pCt. 81 $\frac{3}{8}$; Handel. 158 $\frac{1}{2}$, 159; Aand. Rijnspoorweg 78; Belgie 43 $\frac{7}{8}$; Id. bij Rothschild 44 $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{2}$; Ardoin 12 $\frac{9}{16}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{9}{16}$; Id. van 510 P. st. 12 $\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{5}{8}$; dito onbep. St. 12 $\frac{1}{16}$, $\frac{3}{16}$; 3 pCt. 35 $\frac{5}{8}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. 26 $\frac{5}{8}$, $\frac{15}{16}$; Coupons Ardoin 8 $\frac{1}{2}$, $\frac{7}{8}$; Portugezen te Londen 5 pCt. 29 $\frac{1}{2}$, $\frac{11}{16}$; 4 pCt. 30 $\frac{3}{4}$, 31, 30 $\frac{7}{8}$; Rusland 102 $\frac{3}{4}$, 103, 102 $\frac{7}{8}$; Id. 1828—29 102 $\frac{1}{4}$; Certif. 1831—33 89 $\frac{11}{16}$, $\frac{9}{16}$; 4 pCt. bij Hope 83 $\frac{3}{4}$; Id. bij Stieglitz 81 $\frac{1}{2}$; Certif. te Hamb. 94 $\frac{1}{4}$; Oostenr. Metall. 74 $\frac{1}{2}$, $\frac{7}{8}$; Id. 2 $\frac{1}{2}$ pCt. 39, $\frac{15}{16}$; Fr. 3 pCt. 81 $\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$.

Advertentiën.

* * Heden verlost vrij voorspoedig van een welgeschapen ZOON, mijne geliefde Echtgenoot, Vrouwe MARIA HENDRIKA SMITS.

G. J. M. BARON VAN SLINGELANDT,
Tolpachter, Gep^d. Officier der Artillerie.

Dorst, den 7. Julij 1849.

BEKENDMAKING.

M^r. F. R. VAN NAERSEN, Notaris te Breda, zal op den 17. Julij 1849, des voormiddags ten 10 ure, ten Sterfhuize van Mevrouw de Wed^e. TESTAS, in de Catharinastraat te Breda,

PUBLIEK VERKOOPEN:

Eenen zeer aanzienlijken en netten INBOEDEL, bestaande in allerhande soorten van Mabonij- en Eikenhouten Meubelen, Extra groote en fraaie Spiegel, Penantspiegels, Platen in Lijsten, Pendule, Albasten Bloemvasen, Girandolles, Lustres en Porceleinen Schoorsteen-Ornamenteu, Damasten en andere Meubelgordijnen, Moderne Kagehels en Vuurhaarden, Haardstellen, enz. Zeer groote en goed geconserveerde Venetiaansche en Schotsche Tapijten en Karpetten, eene groote verzameling van extra schoon en zeldzaam Japansch en Chineesch Porcelein, bestaande in Terrines, Vischschotels, Saladebakken, groote en kleine Schotels, diepe en platte Borden, Theeserviezen, Koppen met Schotels, Pullen, en verder zeldzaam blaauw Porcelein, Kristal en Glaswerk, waaronder eenen Kristallen Kroon, Karaffen, Wijn- en Bierglazen, Champagne-, Punsch- en Likeurglazen, enz. Koper-, Tin-, Blik- en IJzer Keukengerief. Verders een Juweelen Speld, zes Zilveren Lepels en Vorken, Ragoutlepel, Pleeten Kandelaars, enz. Eenige Schilderijen in olievers, waaronder van beroemde Meesters, Platen en Teekeningen, eenige Boeken, waaronder een extra fraai exemplaar van *Cats Werken* in folio, A^o. 1726, en helgeen verder ten Verkoop zal worden aangeboden.

Voorschreven GOEDEREN zijn op Maandag den 16. Julij 1849, op de gewone uren, ter plaatse voornoemd, voor een ieder te zien.

* * Bij BROESE & COMP., te Breda, is van de pers gekomen en alom verkrijgbaar:

BEGINSELEN DER NEDERLANDSCHE SPRAAKLEER VOOR SCHOOLGEBRUIK, door G. KUIJPER HZ., Luit.-Ingenieur bij de Kon. Milit. Akademie, TWEDE DRUK, groot 167 Bladzijden, kl. 8°. Prijs f 0,80.

NB. Deze herdruk is, even als de tweede druk van den Akademischen Leercursus, bepaaldelijk zoodanig ingerigt, dat de Onderwijzer zich tot de van Staatswege aangenomen spelling bepalen kan, of wel den leerling tevens bekend maken met de wijzigingen, wier inwerking vele taalkenners wenschelijk voorkomt.